

Otázka: Chov kura domácího

Předmět: Chov zvířat a veterinářství

Přidal(a): Baruu

Líhnutí a odchov kura

21 dní

Musíme zajistit 4 podmínky- teplota, vhodná vlhkost, proudění a výměna vzduchu, obracení= zajistí člověk nebo kvočna

Embryonální vývoj kuřete

V nálevce vejcovodu

Zygota-> morula->gastrula-> klastula

Ochladí se, když vyjde z kvočny a zastaví se vývoj zárodku a začíná opět prohřátí vejce (kvočnou)-> vytvoří se střední zárodečný list a tvoří se z něj orgány a tkáně

Rychle se vyvine krevní oběh, orgány kuřete se zakládají ve dvou dnech, kolem 10 dne mají již ptačí podobu, zárodek roste od hlavy k ocasu

Důležité jsou i plodové obaly

Žloutkový vak- na žloutku, vznik žloutkového mimozárodečného oběhu, přivádí kyslík a živiny

-zajišťuje růst a vývin, 7 den obrote celý žloutek, pak rostou další plodové obaly

Amnion- vytváří kolem zárodku vak (plný tekutiny-> chrání proti otřesům a vysychání)

-dočasná fce, kolem 10 dne praskne a tekutina odteče mimo vejce

Alantois- odpad zde v podobě moči, roste ke skořápce a pak roste s chorionem a vytvoří alantochorion (obrote celý bílek, vytvoří bílkovinný mimozárodečný oběh-> přímá kyslík a vnitřní stranou i živiny z bílku)

-roste do 20 dne inkubace a pak obepíná celý bílek-> dojde mu vzduch-> proklobávání skořápky- osifikuje kostra- vápník ze skořápky, pupečním otvorem vtahuje zbytek žloutku, který nevyužil do tělní dutiny, vztahuje i krev z tělního oběhu-> zaschne

-má vaječný zub či trn na špičce zobáku-> proklude otvor-> vylomí klobouček skořápky a vylíhne se

-nechat oschnout a odpočinout

líhnutí

kuše se líhne 21 dnů

přirozené

s využitím kvočny 15-19 vajec

kvočna dobrá- krůta 10 vajec

-perlička 23 vajec

-husa a kachna

Nevýhoda- někde chybí pud sezení na vejcích

Slepice- nasedá až na celou snášku-> kuřata se líhnou najednou

-vystýlá hnízdo, vytrhává si peří na břicho-> přímý kontakt

-38-48C

-prvních 14 dní sedí intenzivně-> pak často odchází- vejce pálí

-vejce zchlazuje vodou

-během sezení vejce obrací každou hodinu-> prohřátí, 18 dnů

-od 19 dne neobrací = udušení kuřat

Umělé

Napodobení podmínek, které vytváří slepice

Vymysleli staří Egypťané pře 3000 lety

Čína, Řím

Ovlivněno- kvalitou násadových vajec

Vejce musí mít vysokou biologickou hodnotu

Od nejlepších nosnic

Odpovídat určitým požadavkům- hmotnost 53-75g

-vejčitý tvar

-1 žloutek- centricky umístěný

-skořápka hladká, bez prasklin, bez deformací, bez vápenitých usazenin na tupém konci, nesmí se umývat- ochranná vrstva

-nesmí být masové a krevní skvrny, cizí předměty

Skladování- teplota 8-15C- tupým koncem nahoru

-vlhkost 60-75%

-před skladováním se vejce označí- tužka, razítko s potravinářským barvivem

-pravidelné obracení 1x za hodinu

-lisované proložky

-doba max. 3 týdny

-optimální doba 7 dnů

Faktory ovlivňující kvalitu násadových vajec

- Zdravotní stav rodičů

Zdravý rodič-> zdravá a kvalitní násadová vejce

Nemoc, parazit-> nesbírat vejce

- Krmení rodičů

Kvalitní, nejdůležitější faktor

Ve výživě- vitamíny

Dostatek minerálních látek

- Ustájení a ošetřování rodičů

Zoohygiena, udržování pořádku

Kvalitní odvětrávání

Pravidelná dezinfekce a pracovní operace

Péče o výběh

- Poměr pohlaví

Důležitý

1 samec na moc samic= nízká líhivost

- Ostatní

Věk a temperament kohouta

Kondice kohouta a slepice, fáze snášky

Technika líhnutí

Líheň

Má vše co slepice

Důležitá je bezporuchovost

Složení- několik částí-> příjem, třídění a skladování vajec

-dělí se na předlíheň a dolíheň

-sexování a vakcinace

-sklad obalového materiálu

-zařízení pro zaměstnance

-shromaždiště z materiálu z líhně

Předlíheň

Prosvícená, 38C, vejce se každou hodinu otáčí

Vlhkost 60%, 18 dnů- druhá polovina se rosí

6-98 den se vejce znovu prosvěcují

Dolíheň

2-3 dny, vlhkost 70%, neobrací se, vyndávají se suchá, 36C, prosvěcujeme, velká prašnost

Způsoby nasazování líhní

Jednorázové- celá kapacita líhně nasazena najednou a vyskladněna

Postupné (dílčí)- líheň se nasazuje po částech

-vejce s různou dobou inkubace

-třetinový způsob- každý týden 1/3 líhnutí kuřat

Typy líhní

Stolové- malochovatele, 30, 60, 100, malá kapacita, neotáčí vejce

Skříňové- do 30 000 vajec, otáčí se sami, řízené mikroklima

Komorové- 100 000 - 500 000 vajec, automatické

Tunelové- 1-5 mil vajec, automatické

Sexace kuřat

Slep : koho   1:1

Do chovu slepičky

Kohoutci na jatečné účely, jatečný výkrm

Oddělení kuřat podle pohlaví

U 1 denních kuřat

- Colorsexing- podle zbarvení peří

-využívá genů vázaných na pohlaví- zlatosti, stříbřitosti, barge- žíhání

2) federsexing- podle délky letek

-používá se dědičná faktor růstu peří

-slepice o ½ letky delší než krycí peří

-kohouti letky a krycí peří stejně dlouhé nebo jsou letky kratší

-u hybridů firminos

3) japonská kloakální metoda- u všech druhů drůbeže

-princip- třídění podle utváření pohlavních orgánů

-kohouti v kloace výčnělek penisu- větší, lesklý, kulatý, hladký, nemění tvar

-slepice nemá v kloace nic nebo malý výstupek- špičatý, matný

Přeprava kuřat

Jednodenní kuřata mají živiny z žloutkového vajíčka

Karton nebo krabice 4 díly = 25 kuřat v jednom dílu, vzduch a klimatizace auta

Odchov kuřat

Vylíhnutí a končí počátkem produkce vajec

Růst kuřat-není rovnoměrný, roste na začátku života a pak se zpomaluje, zastaví se 2 měsíce po dosažení pohlavní dospělosti (8-9 měsíců)

Zásady odchovu- a) termoregulace- kuře po vylíhnutí nemá vyvinutou termoregulaci, je vyvinutá v 6 týdnech, do 6 týdnů zajisti odpovídající teplo

-b) orientace- po vylíhnutí špatná-> hodně krmítek a napáječek

-c) hrabání (reflex)- vrozené, spojen s příjmem potravy

Odchovna-musí být suchá, teplá, dobře větratelná

-před příchodem kuřat příprava

-a) příprava- týden před naskladněním vyčištění, dezinfekce, poté podestýlka, znova dezinfekce, pomalé vyhřívání, v den příchodu kuřat voda a krmivo

-b) teplota- vliv na příjem a využití krmiva-> růst zajištěn umělým zdrojem

-začátek na 35C a postupně končí na 20C (v 6 týdnech termoregulace), pípají= spokojené, nepípají- co nejdále od zdroje tepla= horko, jsou u sebe- zima= umačkání, v prvních dnech kartónové kruhy

-c) vlhkost- souvisí s teplotou

-nízká- hodně pijí, respirační onemocnění, vysychání sliznic

-vysoká- plísně a plísněvé choroby

-vysoká vlhkost + nízká teplota -> sráží se vlhkost na stěnách, vlhne podestýlka, z trusu tzv. koláče, peří neplní izolační funkci

-d) proudění vzduchu- k obnově vzduchu, citlivost na průvan -> úhyn

-e) světlo- důležité, vliv na růst a vývin, vývoj a funkcí reprodukčních orgánů a příjem krmiva

-odchovny bezokenní- řízený světelný režim, začíná se na 23 hodinách

-f) podestýlka- suchá, zdravotně nezávadná, pružná, dobrá nasávací schopnost, minimálně 4 cm, sláma, hobliny

-g) hustota osazení- musí být prostorná, na konci 6-8ks/m² (nosná), na konci 4-6 ks/m² (masní hybridi)

-h) výběh- kladný vliv na vývoj, zatravněný kvalitní prostor, stín, přístřešek, správa péče

Výživa a krmení v odchovně

Založené na KKS+ antibiotika, antikoxinika, enzymatické preparáty, vitaminy

Směsi- sypké nebo granulované

Výkrm kuřat (druhy, ustájení, ošetřování, výživa a krmení)

Ošetřování

Krmení pravidelné

Zdravotní stav- pravidelné kontroly- denně, nemocné kuře- nekrmí se, je netečné, spuštěná křídla, průjem, znečištěná kloaka

-kontrola vnějších cizopasníků- přenašeči nákaz, zneklidňují je- čmelíci, perožrouti

-odstraňování uhynulých kusů

Hřady- od 8. do 10. týdne, zabránění pokřivení hrudní kosti

Podestýlka- suchá

Kroužkování- povinné z plemenného zákona, v 10-12 týdnech, plastový kroužek na pravý běhák, každý rok jiná barva- pravidelně se opakují, v celé EU

Křídelní značky- čerstvě vylíhlí, při rovnokmenovém líhnutí

Kanibalismus- závažný problém

-několik příčin vzniku- podmínky stájového podnebí, pelichání- objevení krve, jsou zvědavá-
klovou do sebe

-napadená se oddělí a po vyléčení se vrátí

-opatření- změna KD + doplnit bílkoviny, upravit stájové prostředí, dodržet hustotu osazení,
kauterizace zobáku (o 2mm ustříhnutí horní čelisti)

Výběr do chovného hejna- na konci odchovu, posouzení exteriéru kuřic, posouzení znaků dobré
nosnice

-tvoření- z vlastních kuřic, z nakoupených kuřic

Technologie ustájení

Hluboká podestýlka- probíhá přirozená plemenitba, hala, napáječky, krmítka

- 5-7 ks/m² ->5-7 ks/ na jedno hnízdo
- Teplota 20C, délka světla 15-17 hodin
- -Poměr pohlaví nosný typ 1:12-15 (kohout:slepice), masný typ 1:7-10 (kohout:slepice)

-nosný typ- sběr od 25. týdne, snáška končí v 70 týdnu věku, 1 slepice ->270 násadových vajec

-masný typ- sběr od 22. Týdne, snáška v 60- 67 týdnu věku, 1 nosnice-> 130-170 násadových vajec

Klece-inseminace, 1x týdně, sperma od jednoho kouta na 60 slepic

Výživa a krmení

KKS NP 1-2 slepice-

Kohouti více energie do KD přidán oves

Výkrm kuřat- ROSS 308, COBB 500

-požadavky- co nejkratší doba výkrmu, nízká konverze, nízké náklady, minimální úhyn, dobrá zmasilost

Růst drůbeže- ovlivněn hlavně teplotou

-kuřice nejvíce v 6 týdnech věku, v 38-39 dnu přestanou růst-> ukládání živin

-kohoutci- nejvíce do 56 dne věku

Jatečná hodnota- a)jatečná výtěžnost- 75%, kohoutci mají vyšší, ovlivněna výživou, prostředím, individualitou, patří sem i požitelné droby (játra, srdce, krk, žaludek)

1. kvalita masa- obsahuje hodně minerálů, 5-30 % tuku, vysoký obsah nenasycených masných kyselin

podmínky prostředí ve výkrmně- teplota 35C -> 20-21C

-vlhkost 60-75%

- podestýlka (všude stejné)

-proudění vzduchu 0.2-0,3 m/s

-hustota osazení 40 ks/m² -> na 34 kg živé hmotnosti na m²

-světlo- světelný řízený režim

Typy výkrmu

1. brojlerový- doba výkrmu 35 dnů, 1.8-2 kg, konverze 1.8-1.9kg, obě pohlaví se krmí společně
2. oddělený výkrm pohlaví- rozdílné nároky na živiny, rozdílná intenzita růstu, rozdílné složení přírůstku, kohoutci se krmí déle do 8 týdnů
3. grilový- 28-30 dní, na zakázku

příprava výkrmy- stejné jak všude

výživa a krmení ve výkrmu

KKS

Adlibitně, obsah dusíkatých látek a energie

Malá kuřata- více dusíkatých látek

Starší kuřata- více energie

Podává se 1-14 den výkrmu- drcené granule

15-18 den- BR2- sypké, nejvíce

Posledních 7 dnů výkrmu žádná léčiva

Složení KS- pšenice, kukuřice, šroty- sójový, řepkový, živá bílkovina, vitaminy, minerály, antikokcidika

Grit- nerozpustný

červená nebo žlutá barva krmítek a napáječek

krmení- 48 hodin bez krmiva po vylíhnutí

vychytávání-a) ruční

b)kombajn

šetrně, 5-6 hodin před hladovět, málo osvětlení, modré světlo

ošetřování- zdravotní stav, růst, úhyn do 5%, vakcinace